

Tarım sektörü şiddetli kuraklık ve küresel finans krizlerine rağmen son 8 yılın 7'sinde büyüme göstererek son 50 yılın en istikrarlı dönemini yaşamaktadır. Ülkemiz 62 milyar dolarlık tarımsal hasılası ile dünyanın yedinci büyük tarım ülkesidir. Türkiye, fındık, kayısı, incir, kiraz, vişne, ayva ve haşhaş tohumu üretiminde dünyada birinci sırada yer alırken, 6 üründe ikinci, 8 üründe üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde % 3,3 ikinci çeyreğinde yüzde 2,9 olmak üzere 2012 yılının ilk altı ayında % 3,1 büyürken, tarım sektöründeki büyüme ise % 4,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede, 2012 yılı içerisinde ekonominin büyüme oranında düşüş yaşanırken, tarım sektörünün bu düşüşten etkilenmediği ve ekonominin geneli üzerinde bir büyüme oranı gerçekleştirdiği görülmektedir.

Türkiye'de tarım sektörü, son 14 çeyrekte kesintisiz büyümüştür. Türkiye, 2012 yılı itibarıyla 24 milyon hektar tarım arazisi bulunmakta ve 6 milyon 200 bin kişi, yani her 4 kişiden biri, tarım sektöründe çalışmaktadır. 2002 yılında 23 milyar dolar olarak gerçekleşen tarımsal hâsıla 2012 yılında 62 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında Türkiye'nin milli geliri 774 milyar dolar iken, tarımsal hasıla 62 milyar dolar olmuştur. 2012 yılında çalışan sayısı azalmasına rağmen tarımsal hasılanın artmasının sebebi ise verimliliğin artmasıdır.

Türkiye'de nüfusun yüzde 25'inin tarım sektöründe çalışırken, Avrupa'da bu oranın yüzde 4 olarak gerçekleşmektedir, bu durumda da tarımsal istihdamın giderek azalması gayet doğaldır.

Tarım sektörü içerisinde kullanılmamasına rağmen bazı hammaddeler tarım sektörü içerisinde yer almaktadır. Örneğin, kauçuk, dokuma elyafı, selüloz gibi ürünler sanayi hammaddesi olarak kullanılmaktadır. Bu durumda da tarım sektörünün ithalat kalemlerinde 6-7 milyar dolarlık artış görülmektedir.

Tarım ürünleri ihracat rakamları değerlendirildiğinde, 2012 yılının Aralık ayındaki ihracat rakamları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1.19 oranında azalışla 1 milyar 845 milyon dolara gerilemiştir. Tarımın ihracat içerisindeki payı se 15.53 olmuştur. Tarım ihracatı 2012 yılında bir önceki yıla göre yüzde 7.19 oranında artışla 19 milyar 158 milyon dolara yükselmiştir.

2012 yılında buğday ve arpa üretiminin yaklaşık %40'ını sağlayan Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinde, ilkbahar yağışlarının yetersiz olması nedeniyle saman veriminde azalma yaşanmıştır. Yaşanan bu azalma neticesinde, samana dayalı beslenme alışkanlığı uygulayan hayvan yetiştiricileri saman bulmakta zorlanmışlardır. Piyasada yeterli ürünün bulunmaması, saman fiyatlarının % 400'e varan artış yaşamasına ve samanın 2012 yılında zam şampiyonu olmasına neden olmuştur.

Ülkemizde tarım sektörüne yatırım gün geçtikçe artmaktadır. 2002 yılı içerisinde yabancı sermaye girişi 14 milyon dolar iken, 2012 yılının ilk 10 ayında 2,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Bu yıl çiftçilere 7 milyar 431 milyon lira nakit karşılıksız destek verilmiştir. Bakanlık, yapılan desteklemelerin 2013 yılı içerisinde 9 milyar liraya çıkacağını açıklamıştır.

Bununla birlikte ülkemiz ekonomisi gibi tarım sektörünün büyüme rakamları da yüksek oranlı borçlanma ile gerçekleşmektedir. Tarım işletmeleri açısından bakıldığında banka kredi borçları, enerji borçları, tarım kredi borçları ve kredi kartı borçları artmaya devam etmektedir. 2011 yılı içerisinde gerçekleştirilen yeniden yapılandırmalar çiftçilerimizi rahatlatmış olsa da borç sorunlarının çözülmediği görülmektedir. Bu nedenle de, çiftçilerimiz, borçlarını büyük oranda borçla ödemeye devam etmektedir.

2012 yılı içerisinde küçükbaş hayvan sayısı Cumhuriyet tarihinde ilk defa artışa geçip 32,3 milyon olmuştur. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının sadece 25 milyon anaç koyun kaydettiği, bunun da en az 35 milyon koyun anlamına geldiği ifade edilirken, bu rakamın 10 sene önce 29 milyon olduğu belirtilmiştir. Büyükbaş hayvan varlığı da gerçekleşen %25'lik artışla, 9,8 milyondan 12,4 milyona yükselmiştir.

2013 yılının Ocak ayında uygulanan zamlar ve artan vergiler nedeniyle enflasyonun yükselişe geçme ihtimali mevcuttur. Olumsuz hava koşulları ve artan tarım ürünleri fiyatlarının ilk çeyrek aylık rakamlara olumsuz yansımaları beklense de orta vadede dengelenmenin yaşanması beklenmektedir.